

Информационно – обучителен семинар с демонстрация на тема: "Отговорна употреба на продукти за растителна защита - опазване на здравето на хората, околната среда и качеството на черешовата продукция"

На 25.08.2026 г. в Дом на науката и техниката, гр. Кюстендил се проведе информационна среща – семинар на тема: **"Отговорна употреба на продукти за растителна защита - опазване на здравето на хората, околната среда и качеството на черешовата продукция"**. Организатори на събитието бяха Национална служба за съвети в земеделието - Териториален областен офис (ТОО) – Кюстендил и Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) - Кюстендил. На мероприятиято присъстваха 64 души – земеделски стопани, представители от ОДБХ - гр. Кюстендил, Института по земеделие - гр. Кюстендил и представители на агроаптеките в областта.

По време на информационно-обучителния семинар, г-жа Гергана Велкова изтъкна редица често допускани грешки от страна на земеделските стопани при работа с препарати за растителна защита. Акцент беше поставен върху масовото подценяване на мерките за безопасност – най-вече неизползването на лични предпазни средства (ръкавици, маски, очила) при приготвяне на работния разтвор и по време на третиране. Отбелязано беше и честото използване на техника в неизправност, включително запушени или течачи дюзи, което води до неравномерно разпределение на препарата. Лекторът обърна внимание и на практиката да не се следва информацията на етикета, което понякога води до третиране с продукти без регистрация за конкретната култура или до несъобразяване с дозата, удължаващо карантинния срок. Друг често срещан пропуск, който беше обсъден, е липсата на предварително планиране на пръсканията. Това понякога води до подмор на пчели – например при формално използване на електронната платформа за уведомяване (ЕПОРД), без реално и своевременно информиране на пчеларите в района. Лекторът обърна внимание и на пренебрегването на карантинните срокове, както и на липсата на записи кога и с какъв препарат е извършено последното третиране. Тези пропуски често се установяват при контролните проби, които откриват остатъци от забранени химикали, неразрешени активни вещества или превишени норми при вече обрана продукция. Подчертано беше, че подобни практики допринасят и за ускоряване на резистентността на вредителите вследствие на необосновани пръскания и своеволно завишаване на дозите.

В рамките на семинара г-жа Милена Коцева, обърна внимание на често допускани грешки при оформянето на документацията при черната златка при кандидатстване за държавната помощ "Помощ за компенсиране на разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите по трайните насаждения през зимния период и контрол на черна златка (*Capnodis tenebrionis*)", прилагана през 2026 година. Тя подчерта, че немалка част от документите се връщат за корекции поради пропуски, които се появяват най-често когато стопаните изчакват последните дни от срока и представят за заверка непълни или неточни данни. Беше изтъкнат и друг разпространен проблем – навикът земеделските стопани да разчитат изцяло на агронома или продавача в агроаптеката за попълване на дневниците

за растителна защита, без самите те да следят датите, използваните препарати и необходимите записи. Често дневниците се носят за подпис без предварителна проверка, което води до пропуски. Лекторът подчерта, че в много случаи липсват задължителните записи за извършени предварителни обследвания на полето – елемент, без който декларацията не може да бъде заверена. Допълнително беше отбелязано, че стопаните понякога пропускат да спазят ограниченията за максимален брой приложения на даден продукт (например моспиан е разрешен само веднъж за сезон) или извършват третирания в неподходящи фази от развитието на културата.

В заключение бяха дадени конкретни препоръки за избягване на тези често срещани пропуски, с цел улесняване на процеса по кандидатстване и гарантиране на коректно водене на документацията. Въпросите от страна на аудиторията бяха свързани с начина на отразяванията на пръсканията в дневника за растителна защита при различните вредители с един и същ препарат и за възможността за превантивно пръскане с препарати за растителна защита за борба с черната златка в овощните разсадници.

В последната част на семинара Светослава Йорданова - главен експерт от ТОО - Кюстендил на НССЗ запозна накратко участниците в семинара с възможностите за участие по интервенция „П.Д.1. Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“ от СПРЗСР 2023-2027 г. във връзка с предвидения за 2026 г. прием по интервенцията.

По отношение на финансовата отчетност и управлението на стопанствата на бенефициерите по интервенциите „П.Д.1 Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“, „П.Д.2 Подпомагане на много малки земеделски стопанства“ и „П.Д.3 Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство“, г-жа Йорданова обърна внимание на няколко често допускани административни грешки. Посочено беше, че някои земеделски стопани прекъсват плащането на осигуровките си по време на ангажимента, което е недопустимо и води до проблеми при проверките. Отбелязано беше и несъхраняването на първични счетоводни документи и касови бележки за направените разходи, както и непълното поддържане на изискуемите счетоводни регистри – книги за приходи и разходи, инвентарна книга и материална книга. Обърна се внимание и към пропуски при воденето на дневника на стопанството. В редица случаи земеделците не отразяват коректно настъпилите събития или пропускат да спазят забраните за косене в периода на гнездене на птиците, което води до несъответствия при последващи проверки от страна на ДФ „Земеделие“.